

ВПЛИВ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ФОРМ ДОБУВНОЇ ГАЛУЗІ НА ФОРМУВАННЯ ЗВІТУ ПРО ПРОЗОРІСТЬ

Зміст Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом передбачає поступове наближення до правових відносин ЄС у сфері бухгалтерського обліку та аудиту. З урахуванням статусу України, як асоційованого члена ЄС, актуальним питанням є розгляд основних положень облікової Директиви ЄС 2013/34 Європейського Парламенту та Ради від 26.06.2013р. (надалі - Директиви ЄС 2013/34) [1], ключовим питанням якої є підвищення прозорості виплат на користь урядів. У зв'язку з зазначеним, передбачено, що великі підприємства та суб'єкти суспільного інтересу, зайняті в добувній галузі, повинні щорічно складати окремі звіти, розкриваючи значні виплати на користь урядів тих країн, у яких вони здійснюють свою діяльність. В процесі дослідження доцільно провести аналіз складу суб'єктів зазначених галузей.

В Україні в добувній галузі видобувають природний газ, вугілля, нафту, залізні та уранові, марганцеві та ільменітові руди, цирконій, каолін (і глини); а також графіт, солі, облицювальне і будівельне каміння, нерудну сировину для металургії, мінеральні води, благородні і кольорові метали. Згідно з даними ДНВП «Геоінформ України»), станом на початок 2014 р. в надрах України виявлено понад 20 тис. родовищ і рудопроявів зі 117 видами мінеральної сировини, з яких приблизно половина мають промислове значення і враховуються Державним балансом запасів корисних копалин. Ринкова вартість цієї мінерально-сировинної бази оцінюється в 7, 5 трлн дол. США, а у перерахунку на кожного українця – приблизно по 175 тис. дол. США.

Створення в Україні багатосторонньої групи зацікавлених осіб (надалі - БГЗО) відбулося 26.12.2012 р., а 17.10.2013 р. отримано статус країни-кандидата з Ініціативи прозорості видобувних галузей (надалі - ІПВГ).

В видобувній галузі ІПВГ– ґрунтується на підставі Міжнародного стандарту ІПВГ), основне призначення якого полягає у стимулюванні прозорості доходів від господарської діяльності. Країни, які впроваджують стандарт ІПВГ, зобов'язані розкривати інформацію про суми податкових та інших платежів, отриманих державою від компаній, що видобувають природні ресурси, процедури надання дозволів на користування надрами та іншої пов'язаної з надрокористуванням інформації. На сьогодні ІПВГ) впроваджується крім України у 50 країнах світу, в т. ч. у Казахстані, Норвегії, Великобританії, Німеччині, США та ін.

З метою посилення прозорості та вдосконалення системи управління природними ресурсами, впровадження стандартів з Ініціативи щодо забезпечення прозорості видобувних галузей, в т.ч. для покращення інвестиційного клімату прийнято Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях»). Реалізація цього Закону та постанова КМУ «Про порядок забезпечення прозорості у видобувних галузях») зобов'язує надрокористувачів надавати та оприлюднювати інформацію (в установленому Урядом порядку) про загальнодержавні та місцеві податки та збори,

інші платежі, а також про виробничу (господарську) діяльність з користування надрами.

Проведення поглибленого аналізу наявності суб'єктів господарювання в Україні свідчить, що їх чисельність станом на 01.01.2017р. складає 3272 одиниці, в той час Звіт) подали тільки 670 одиниць. Таким чином наведені данні свідчать, що за 2014 – 2015рік у Звіт про прозорість складала тільки 20,4% (3272: 670) суб'єктів добувної галузі, тобто їх п'ята частина.

Результати проведеного аналізу змісту Директиви 2013/34/ЕС (ст.1 та ст. 3, Гл.1) - сфера застосування, визначення і категорії компаній і груп) свідчить про невідповідність організаційно-правових форм суб'єктів господарювання порівняно з тими, що застосовуються в Україні в добувній галузі. Зокрема, в Україні для визначення статусу суб'єктів господарювання не передбачено застосування фінансових показників (табл.1) визначених в євро (загальна сума балансу, чистий оборот) та середня чисельність працівників (чол.).

Таблиця 1. Критерії віднесення суб'єктів господарювання до організаційно-правової форми відповідно до Директиви 2013/34/ЕС

Організаційно-правова форма суб'єкта господарювання	Загальна сума балансу,євро	Чистий оборот,євро	Середня чисельність працівників, чол.
Середнє підприємство	20 000 000	40 000 000	250
Велике підприємство	>20 000 000	>40 000 000	> 250

Відповідно до вимог Директиви 2013/34/ЕС)[1], суб'єкти господарювання в Україні із трьох наведених показників повинні відповідати хоча б двом .У зв'язку з зазначеним, потрібно ***переглянути організаційно-правовий статус суб'єктів господарювання в добувній галузі України), що призведе до їх укрупнення, зменшення кількості та полегшення адміністрування податків.***

Список використаної літератури:

1. Директива 2013/34/ЄС Європейського Парламенту та Ради про щорічну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язані з ними звіти певних типів компаній, що вносять виправлення до Директиви 2006/43/ЄС Європейського Парламенту і Ради та, яка відміняє Директиви Ради 78/660/ЄСР й 83/349/ЄСР: Міжнародний документ від 26.06.2013 р. [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://www.apu.com.ua/files/23345235325.pdf>.